

UIT DE WERKGROEPEN

Een paddestoelen eldorado in Eindhoven

Broekema-Bruinsma, M.C., Jansen, D., Bulthuis-Hanenburg, N.R. 1999. A mushroom eldorado in Eindhoven. *Coolia* 42(3): 189-190.

Afgelopen herfst, oktober 1998, zijn we met enkele leden van onze werkgroep naar het terrein van de WOB geweest. WOB staat voor NV Waterleidingmaatschappij Oost-Brabant. De reden was de volgende. Iemand die tijdens een Open Dag van de WOB paddestoelen op het terrein had zien staan wilde graag de namen hiervan weten.

We werden door een medewerkster van de WOB opgewacht bij een groot hek, dat speciaal voor ons open en dicht gedaan werd! Het terrein van de WOB is ongeveer 300 x 400 meter groot (12 hectare), waarvan ongeveer een derde gedeelte in beslag genomen wordt door gebouwen en bestrating. Het terrein bestaat verder uit gazons die geregeld gemaaid worden. Hier en daar staat een bosje met loofhout en naaldhout, zonder of met ondergroei, sommige met klimop of brandnetel, braam, hondsdrif etc., erg veel ruigte. De boomsoorten zijn o.a. inlandse eik, Amerikaanse eik, hazelaar, haagbeuk, een enkele esdoorn, wilg en berk. Bovendien enkele naaldboomsoorten. De bodem is zanderig met op een enkele plaats een beetje leem; weinig of geen bemesting. In één van de bosjes (loofhout) is een aantal jaren geleden een soort 'grind' gestort, fijnkorrelig materiaal afkomstig uit de filterbakken van de waterleidingmaatschappij. Men ging dat 'grind' vervangen en heeft het oude grind (vuil en bruinig, ijzerhoudend) toen in een bosje gedumpt. In dat kleine bosje hebben we maar liefst 9 soorten *Lepiota* gevonden, het is nu ons '*Lepiota*-bosje'! Het waren: *Lepiota aspera* (Spitsschubbige parasolzwam), *Lepiota boudieri* (Oranjebruine parasolzwam), *Lepiota cristata* (Stinkparasolzwam), *Cystolepiota hetieri* (Vlekkende poederparasol), *Cystolepiota moelleri* (Roze poederparasol), *Cystolepiota seminuda* (Kleine poederparasol), *Leucoagaricus badhamii* (Bloedende champignonparasol), *Leucocoprinus brebissonii* (Spikkelplooiparasol) en *Macrolepiota rachodes* (Knolparasolzwam).

Het aantal paddestoelen dat we op het WOB-terrein gevonden hebben was vrij groot, zo'n 150 soorten, waarvan een stel erg leuke. Zo stond bijvoorbeeld *Geastrum triplex*, de Gekraagde aardster, op zeker zes plaatsen, waarvan verschillende heksenkringen met 20-25 vruchtlichamen. Bovendien waren de exemplaren vrij groot, ongeveer 9-10 cm in doorsnee.

Verder telt de lijst onder andere 9 soorten *Cortinarius*, waarvan *C. alnetorum* (Gegordelde elzengordijnzwam), *C. cohabitans* (Kousenvoetgordijnzwam), *C. semisanguineus* (Pagemantel), *C. umbrinolens* (Bietengordijnzwam) en *C. parvannulatus* (Cederhoutgordijnzwam) op naam konden worden gebracht. Van de 7 *Inocybe*-soorten die we tegenkwamen noemen we *I. hirtella* (Amandelvezelkop) en *I. petiginosa*

(Poedersteeltje). Behalve enkele meer algemene *Russula*- en *Lactarius*-soorten vonden we bovendien *Tricholoma cingulatum* (Geringde ridderzwam), een *Hygrocybe*, *Hohenbuehelia fluxilis* (Harige harpoenzwam), *Pholiota gummosa* (Bleekgele bundelzwam), *Psathyrella artemisiae* (Wollige franjehoed) en enkele *Entoloma*-soorten, waaronder een zoetgeurende. Dit bleek *E. ameides* te zijn, de Zoetgeurende satijnzwam. De geur is dezelfde als die van *E. pleopodium*, de Citroengele satijnzwam, maar dit is een heel andere paddestoel. Microscopisch zijn er ook duidelijke verschillen. *E. ameides* heeft o.a. geïncrusteerd pigment in de hoedhuidhyfen, in tegenstelling tot *E. pleopodium* waar het hoedhuidpigment intracellulair is. Er is maar één exemplaar van *E. ameides* gevonden. Deze satijnzwam is volgens het 'Overzicht van de Paddestoelen in Nederland' (Arnolds et al., 1995) zeer zeldzaam en staat op de Rode lijst als 'bedreigd'.

Op je knieën door de drassige modder, met je neus bijna op de grond, heb je kans dat je het Kruidveertje (*Pterula gracilis*) vindt. Op een halfvergaan elzenblad vonden we enkele exemplaren. De vruchtlichamen zijn erg klein en naaldvormig, onvertakt met een klein steeltje en heel fijne beharing. Jonge exemplaren zijn wit, later worden ze vleeskleurig tot bruinig. Het Kruidveertje heeft 2-sporige basidiën. Volgens het 'Overzicht' is deze soort zeldzaam en groeit saprotroof op kruidachtige plantendelen. Van de Aphyllophorales noemen we verder de niet algemene Eikhaas (*Grifola frondosa*), het Plooiwieswaaiertje (*Plicaturopsis crispa*), dat vóór 1989 niet uit Nederland was gemeld, maar nu vaker opduikt (zie Coolia 42: 106, red.) en de Dwergkoraalzwam (*Ramaria myceliosa*), volgens het 'Overzicht' ook zeer zeldzaam.

Verder vonden we nog *Helvella crispa* (Witte kluiufzwam, hele grote exemplaren), *Geopora arenicola* (Zandputje) en *Neobulgaria pura* (Roze knoopzwam). We waren erg verrast door het grote aantal paddestoelsoorten dat we op dit terrein gevonden hebben en we proberen het volgende seizoen wéér 'binnen de hekken' te komen. Volgens ons een waardevol gebiedje met verrassingen, midden in de stad.

Literatuur

Arnolds, E., Kuyper, Th.W., Noordeloos, M.E. (red). 1995. Overzicht van de Paddestoelen in Nederland. Uitgave Nederlandse Mycologische Vereniging, Wijster.

Dicky Jansen, Mieke Broekema, Nel Bulthuis, Eindhoven